

Øystre Slidre kommune

Teknisk drift

Bygdinvegen 1989 2940 Heggenes

Norges vassdrags- og energidirektorat (nve)
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Dykkar ref.:

Vår ref.:

SYVHAN - 25/5421

Arkiv:

M11

Vår dato:

18.05.2025

Søknad om uttak av vann og regulering av Mellsenn - kommentar til høringsinnspill

Innledning

Øystre Slidre kommune har i Drikkevannsforskriften og gjeldene beredskapslovgivning en klar plikt til å framskaffe tilstrekkelig drikkevann / forbruksvann av hygienisk trygg kvalitet. Det er vår søken etter å finne en varig og god løsning for drikkevannsforsyninga i Øystre Slidre at vi har søkt om å kunne benytte Mellsenn som framtidig drikkevannkilde.

Øystre Slidre kommune har i «Kommunedelplan for vassmiljø, vassforsyning og avløp 2018 – 2028» gjort en grundig vurdering av framtidig offentlig vassforsyning i kommunen. Arbeidsmålene i kommunedelplanen ligger til grunn for vår søknad om uttak av vann fra Mellsenn og utvidet uttak fra Olevatn.

Størrelsen på uttaket i søknaden er basert på også å kunne tilfredsstille de beredskapsmessige forpliktelsene vi har som vannverkseier. Vi skal ha slukkevann til store branner i nedslagsfeltet. Vi skal kunne forsyne selv med midlertidig store lekkasjeutfordringer og vi skal kunne være reservevannkilde til Ole Vannverk sitt forsyningsområde. Vår søknad om uttak inneholder en anbefalt sikkerhetsmargin på nær 100 % av stipulert normalforbruk.

Kommunen er i e-post datert 10. april fra NVE gitt anledning til å kommentere de innkomne høringsinnspillene. Kommunen takker for denne muligheten. Vi legger fram en kortfattet kommentar i dette notatet. Vår konsulent SWECO vil i eget notat svare ut Statsforvalterens etterlysning av vurdering etter § 12 i vannforskriften samt andre faglige spørsmål reist i høringsinnspill.

Innspill fra private aktører

Kollstad, Melby og Liekren Sameige / Juviksameiga / Mellsenn og Nerrevatn fiskerettsameige

Dette innspillet er fra de som representerer grunneierne i og rundt vannet. Dette er et viktig innspill. Innspillet går kanskje ikke så mye på de fysiske konsekvensene ved uttaket av vann, men mer på konsekvensene ved båndlegging av aktivitet i nedslagsfeltet som følge av Mellsenn / Ygna som drikkevannkilde.

Parallelt med vår søknad om flytting av inntaket til vårt vannverk fra Ygna elv til Mellsenn pågår det arbeid med revisjon av «kommuneplanens arealdel» i kommunen. Av de tema som er under revisjon er bestemmelsene omkring sikringssoner i nedslagsfeltet. Mattilsynet har merknad til at klausulering i nedslagsfeltet i gjeldende plan vesentlig kun gjelder i 100 m - beltet til vassdraget. De ønsker at det legges utvidede restriksjoner i hele nedslagsfeltet. Eventuelle endringer i bestemmelsene til «kommuneplanens arealdel» vil gi grunnlag for endrede avtaleforhold med grunneierne i nedslagsfeltet til vannverket som gir grunnlag for ny forhandling. Disse endringene vil gjelde uansett om uttaket av vann vil bli i Mellsenn eller som nå i Ygna elv.

Foreningen for Mellsennvassdraget

Foreningen for Mellsennvassdraget er en ideell organisasjon som har det klare formål å bibeholde nåværende status i Mellsennvassdraget. Innspillet fra «Mellsennforeningen» er faglig fundamentert. Vi finner det ikke rett å gå i noen omfattende drøfting av innholdet i den, men begrense oss til å kommentere noen enkeltpunkt. Vi stiller opp kommentarene med referanse til punkt opplistet i sammendraget i innspillet.

- Punkt 4 Det er korrekt at kommunen dimensjonerer kapasitetsbehovet for avløpsrensing i et 25 års perspektiv til ca. 25.000 pe for hele kommunen. Kapasitetsbehovet er dimensjonert for en toppbelastning i påskeuken. Vannforbruket over tid vil være noe annet enn toppbelastning siden fritidsbebyggelsen har langt færre besøksdøgn enn fastboende. Vårt økede kapasitetsbehov er i stor grad knyttet til at en større del av fastboende skal knyttes til offentlig vann- og avløpsnett og tilknytning av eksisterende hytter. Vår søknad tar høyde for økning i produksjonsvolum av forbruksvann for svært mange år framover. Det er helt nødvendig å ha langt perspektiv på produksjonsvolumet grunna de store investeringene som må til.
- Punkt 9 Vanntemperaturen i Mellsenn er målt i 2007 – 2008 med det resultat at temperaturforskjellen mellom overflate og 5 m dyp i vinterperioden er 1,4⁰C i desember og gradvis reduseres til 0,6 ⁰C i april. Vi har blandingsperioder i innsjøen uten målbar temperaturforskjell i mai og månedsskiftet oktober / november.
- Dybdenivået på inntaket er vurdert som gunstig også for fiskebestanden i Vesleåne. Er det faglige vurderinger som tilsier et annet inntaksdyp vil vi selvsagt lytte til det.
- Øvre del av Vesleåne som vil bli tørrlagt når minstevannføringen kun går i egen ledning, har grunnforhold og vannhastighet som gjør strekningen uegnet

som gyte og oppvekstområde for yngel og småfisk. Denne elvestrengen er kun en vandringstrasé.

Det er ingenting i veien for at vi kan legge minstevannførlingsledningen slik at den tørrlagte elvestrengen blir kortere. Vi har til nå vurdert det som uheldig å gjøre inngrep i selve osen.

- Punkt 12 Det blir pekt på at det finnes «to gode alternativ til å dekke opp vannbehovet i kommunen». Grunnvannkilden Sandtangen og Vindin Vassverk SA sitt inntak fra innsjøen Sørre Vindin. Sandtangen viser potensiale ved prøvepumping, men har uavklart potensiale for jern/mangan-utfelling. Kommunens avfallsplass lå i området. Selv om det er foretatt grundig opprydding er det aversjoner mot å bruke Sandtangen som drikkevannkilde. Sørre Vindin er vurdert som uegnet. Nedslagsfeltet er hele 264 km² med et langt større aktivitetsnivå med over 1.400 fritidsboliger med 570 separate avløpsanlegg samt langt større landbruksaktivitet og annen næringsvirksomhet. Klausuleringer i et slikt nedslagsfelt vil få en helt annen karakter enn i nedslagsfeltet til Mellsenn som er begrenset til 19 km² med til sammenligning 7 separate avløpsanlegg. Sørre Vindin er et vann med kort oppholdstid, det er grundt og uten potensiale for å danne sprangsjikt. Vannet inneholder mye humus som gir høyt fargetall.

Oppsittere som henter drikkevann i Ygna nedstrøms Mellsenn og eksisterende inntak til Kollstad Vassverk.

Kjetil Hovi

Per Brenden Olafsen

Alf og Reidun Olafsen m/fl.

Bjørn Ivar Gunhildgard m/fl.

Fire høringsinnspill kommer fra oppsittere som har sin vannforsyning nedstrøms Mellsenn og kommunens nåværende inntak i Ygna elv. Det er fire inntakspunkt i Ygna der de tre første gir vannforsyning til fire gårdsbruk. Nærmere tettbebyggelsen ved Melbybråten ligger et vanninntak som dekker ti husstander og ett gårdsbruk. Det er naturlig at disse på sikt blir tilbudt tilknytning til kommunalt nett. De fire første blir liggende så langt utenfor naturlig forsyningsområde for kommunalt vannverk at her må det også i framtida påregnes privat vannforsyning.

Kommunen er klar over at vi i nåværende vannverk og også i framtida er forpliktet til en vannføring i Ygna som sikrer rettmessig utnyttning av Ygna nedstrøms. Vi kjenner til at det har vært år med liten vannføring i Ygna slik det er referert for vinteren 1995. Vi har ikke hatt utfordringer med vannforsyningen til alle langs elva i tiden kommunen har vært eier av Kollstad Vannverk. Dvs etter 2006.

I tillegg til minstevannføring fra Mellsenn har også Ygna elv et eget nedslagsfelt der mer enn 10 km² ligger oppstrøms de private vannuttakene. Avrenning fra dette nedslagsfeltet bidrar også til vannføring i Ygna fram til de private vanninntakene.

Det var kommunens intensjon at vi skulle legge til grunn et påslipp av minstevannføring som var høyere enn alminnelig lavvannføring i dag. Således sikre at oppsitterne nedstrøms var

sikret god vannforsyning. Størrelsen av minstevannføring er en vurdering opp mot konsekvenser av nedtapping av Mellsenn. Vi er anbefalt en minstevannføring på 15 l/s.

Statsforvalteren i Innlandet

Innspillet fra Statsforvalteren er svart ut fra seksjonen for vannforvaltning og forurensing. Vi savner vurdering fra fagområdet samfunnssikkerhet og beredskap. Det er lagt stor vekt på vurdering etter vannforskriftens § 12. Siden samfunnsnyttene av de nye inngrepene skal vurderes savner vi innspill på de beredskapsmessige sidene ved vår søknad. Mattilsynet derimot gir oss støtte for disse sidene ved vår søknad.

Med hilsen

Hans Kristian Syversen
Prosjektleder

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift.